

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 271. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358375248/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Det er unødvendigt at eftervise i det Enkelte, hvor uskyldige og i hvor høj Grad romantiske disse Betegnelser er. Men ikke desto mindre hæver denne Kvinde sig op over denne Kres. Ikke for Intet var hun den kloge og ædru Mendelssohns Datter.

Hun vilde, siger hun, saare gerne se en Kunstner i Friedrich, men ret kær vilde han dog først blive hende, naar hun saa ham som dygtig Borger i en ægte Stat, ja det synes hende, som om alle hendes revolutionære Venners Væsen og Villen passer til det Literære, til Anmeldelser og ad den Slags Tøjeri, som en Kæmpe til en Barneseng: hun siger, at gik det efter hendes Hoved, gjorde de som Götze v. Berlichingen, der kun greb Pennen for at udhvile fra Brugen af Sværdet.*)

Vi ser atter her, hvad der allerede var slaaende ved Fru v. Kalb, hvorledes hos Kvinderne i dette Tidsrum en mandigere og mere udelte Kraft gør sig gældende end hos Mændene, og hvorledes de bestandig vil bringe de Spørgsmaal ind for Samfundets Værneting, som Mændene vil behandle blot literært. De føler dybere Forholdenes Tryk, de er mindre svækkede ved boglig Overkultur, og de har mere praktisk Sans og Blik end Mændene omkring dem.

Den første større Begivenhed, der hænder det nys forenede unge Par, er, at Fichte kommer til det. Man havde anklaget ham for som Professor at lære Ateisme, og hans Stilling var truet. Caroline skriver derom til en Veninde:

«Kun med Kummer kan jeg skrive til Dig om det, hvorom Du spørger mig, om Fichtes Sag. Tro mig, den er meget slem for alle Venner af en ærlig og frimodig Adfærd. Hvad Du skal tænke om den første Anklage, der kom fra en dumfrom Fyrste og hans dels katolske, dels herrnhutiske Raadgivere, vil Du selv kunne indse . . . Men saa hidser man Fichte ved allehaande Beretninger fra Weimar om, at hans Sag staar slet o. s. v. til han erklærer, at han vil tage sin Afsked, ifald man giver ham en Irettesættelse og indskrænker hans Lærefrihed . . . Alle Hoffjenere og alle Professorerne, som Fichte har overstraalet, skriger nu over hans Dristighed, hans Ubesindighed. Han bliver forladt, formelig skyet.»

I et Brev, som paa én Gang er forfattet af Friedrich, Schleiermacher og Dorothea, siger denne sidste:

*) Haym: *Die romantische Schule*: 509, 525, 663 ff.